

Páciensek

Ez az utca valahogy mindig szomorú volt. Ott rejtőzött sok más sáros, rövid, reménytelen utca között. Még a nagyobb, takaros házak is nyomorult viskóknak látszottak itt.

Iván nem szívesen jött erre. Felült a buszra, a Fő téren leszállt, átsétált a trolihoz, ment három megállót. Aztán fel egy lépcsőn, elkerített szemetesek mellett. Még egy utca, s már meg is érkezett.

Rengetegen jártak ide. Mindig abban az abszurd reményben nyitotta ki a kaput, hogy kevesen lesznek, de ha csak tízen várahoztak előtte, már boldognak érezhette magát.

Jó napot, köszönt, aztán megkérdezte, ki az utolsó. Amikor megtudta, leült, vagy az udvaron ácsorgott.

Két orvos rendelt itt, egy nő meg egy férfi. Évek óta járt ide, de a programálást még mindig nem oldották meg. A férfit ismerte, többször fociztak együtt, s egy meccs után jött el először. Az orvos flegmatikus, halk fiatalember volt, a nő közvetlenebb és beszédesebb. Iván a srácot szerette jobban, a betegek többsége azonban a nőt.

Soha nem kezdeményezett beszélgetést. Ha megszólították, udvariasan válaszolt, és szükség esetén hallgatni is tudott.

Maga is '64-ben került a Tehnofrigba?

Igen, de '68-ban eljöttem. Harmincnégy évem van, 2002-ben eljöttem somázzsal.¹

Nekem is pontosan annyi van, harmincnégy. De én limitá dé vîrstävel² jöttem el.

¹ Somázs = munkanélküli segély (román)

² Limita de vîrstă = korengedmény (román)

Két nyugdíjas nő beszélgetett. A legtöbb beteg nyugdíjas volt, és amíg az orvosra vártak, gyakran az egész életüket elbeszélték.

Nem szeretem a mobilt. Pedig mondta a lányom, me neki három is van, adok egyet, anya, legalább tudjuk, hol vagy, mit csinálsz. De nekem nem kell, nem kell.

Én sem szeretem, de a gyerekek rámerőszakolták. Hogy mindig felhív-hassanak.

Én nem szeretem, nem szeretem.

Magának mi baja?, kérdezte egy idősebb férfi Iván mellett.

Aki válaszolt, ötvenesnek látszott. Sovány, gyűrött ember volt, mint aki mellett elment az élet, s közben nagyon megtaposta.

Tudja, én a Kugban dolgoztam, s egyszer mentem be, me én elektricián³ voltam, tudja, és az egyik gép elromlott, há hívnak, menjek. S mikó megyek oda, hogy megnézzem, mi baja, a kar bruszk⁴ meglendült, és megcsapta itt a homlokomat, ha egy kicsivel arrább megy, ott maradok a földön. S akkor elkaptam én eztet a glaukómát, tudja, s betegpénsziával⁵ kitétek.

Hályog nem lehet, inkább tán a retinája vált le, gondolta Iván.

Ne mondja, nahát, milyen is az élet...

Há már én nem sokat várok tőle, csak ezt a keveset bírjam ki. Egyszer, már somázson voltam, jövök haza, s há ott kapom az asszonyt valakivel, na, tudja, mondtam neki, menjen el, me addig jó voltam, amíg kerestem, most meg, amikor...

Ne így lássa a dolgot. A felesége kereste, hogy élhetne meg. Az idősebb hangjában nem gúny csengett, inkább valami furcsa mentegetődzés.

Nem, nem. Van két lányom is, már megnőttek, de én...

S akkor maga miből él? Mert a somázs olyan, mint a nyugdíj, az meghalni sem elég...

Nevettek egy rövidet.

Há nem, főleg ma, amikor annyiba kerül egy temetés... Ezek a gropárok⁶ kicsavarják az embert... Há télen elmegyek disznót vágni, abból még jön valami.

És mennyit kér?

Negyvenezer lej kilója.

Hát akkor maga jól keres! Hát egy mázsa disznó, az negyvenmillió lej!

Hogy volna negyven!

Jól, százszor negyvenezer, számítsa ki maga is!

³ Electrician = villanyszerelő (román)

⁴ Brusc = hirtelen (román)

⁵ Pensie = nyugdíj (román)

⁶ Gropar = sírásó (román)

Az nem negyven, csak négy.

Nem létezik! Százszor negyvenezer. Tízszer, az négyszáz... Igaza van, mégis igaza van.

Na látja! Alig élek én is, ahogy tudok, tudja. Kijött valaki?

Ne búsuljon, pár év múlva a lányai lagziján mulat!

Nem, nem! A gyűrött, homályos tekintetű férfi hirtelen megmerevedett, még a mutatójját is felemelte. A keze inas volt, eres.

Nem, ismételte megint, határozottan, a fejét is megrázta.

Csönd lett, mintha mindketten az étellel viaskodnának. Vagy nem is viaskodnak, azon már túl vannak, csak azon töprengenek, milyen az élet. Miért milyen.

Talán két év múlva történt, hogy majd' háromórás várakozást követően hatvan körüli férfi jött be a váróba, ahol már egyedül Iván üldögélt.

Sokat tapasztalt szemével azonnal látta, hogy ez az öreg is sokat nézte az életét. Vagy az életet úgy általában. Egy idő után annyi minden történik, úgy felgyűlik minden, hogy az ember már nem is akar különbséget tenni az élete és az élet között. Vagy nem tud.

Ültek a bőr üléseken, az alkonyuló délutánban, aztán az öreg megszólalt.

A fiam majd utánam jön.

Velük él?

Nem, de nagyon rendesek. Jó gyerekek.

Megint hallgattak. Az orvosnő éppen a paradicsom áráról beszélgetett egy nénivel, kihallatszott, ahogy kórusban sokallják.

Volt egy műhelyem, kocsikat javítottam. De hát most már azt sem tudom csinálni.

Az öregnek keményen telt, borostás arca volt, viharvert kabátja, barna tekintete. A rendelőben még mindig az árákról folyt a szó, közben az orvosnő a receptet diktálta.

Már a szívem se bírja, de főleg a lábam... Most is azért jöttem, itt ingyen adnak gyógyszert.

Hallatszott a pecsételő ütemes kattogása, ahogy kétszer a papírra nyomták. A páciens hálálkodni kezdett.

Csak egyedül ne maradjon az ember...

Az öreg legyintett, s a mozdulattal egy időben elfutotta szemét a könny. Pislogott és sírt, mint egy gyermek. Iván odahajolt hozzá, kezét a kezére tette.

Menjen csak, azt hiszem, ön következik.

Követte a fáradt mozdulatokat, nézett a kopott kabát után. Aztán kiment az udvarra, gondolta, ott ácsorog, amíg szólnak, hogy mehet.